

jeg, for ikke at bruge et urigtigt Udgangspunkt for de Bemærkninger, jeg vil fremsætte. Jeg spørger da: De tvende Arbejdere ved Hærens Laboratorieafdeling, der ere afskedigede, vare de faste ved Ed bundne Arbejdere paa Laboratoriet, eller vare de at kalde private Arbejdere? Jeg gaar ud fra, at de vare private Arbejdere, svarende til de private Arbejdere paa Værftet. Og hvad har nu Ministeren sagt om den Sag? Han har sagt, at det er rigtigt, hvad der staar i Forespørgslen, at de ere afskedigede, fordi de have været Stillere for den valgte Rigsdagsmand i Københavns 9de Kreds og der var blot den Berigtigelse fra Oberst Vassens Side, at der var ikke sagt til dem, at de vare afskedigede, fordi de vare mod Ministeriet, men fordi de vare Socialdemokrater. Jeg vilde gjerne ved en Afbrudelse, hvis det var tilladt, høre, om dette Udgangspunkt ikke er rigtigt? Hvis det er rigtigt, stiller Krigsministeren sig saaledes, at han ikke vil have Socialdemokrater i sit Brød; han vil ikke have Socialdemokrater i sin Tjeneste selv som private Arbejdere. Jeg kan næsten ikke tro, at dette er muligt, men jeg har opfattet det saaledes og jeg ønsker det klart. Jeg veed ikke, om det er rigtig opfattet; men i saa Fald er der en mærkelig Forskjel paa det af mig her fremdragne Punkt mellem Krigsministeren og Marineministeren, en aldeles principiel Forskjel. Marineministeren har nemlig ikke forlangt nogenjohmhelst Forskjel gjort med Hensyn til de private Arbejdere; men jeg kan ikke forstaa rettere, end at Krigsministeren ikke vil have socialdemokratiske Arbejdere f. Ex. paa Laboratoriet eller i sin Tjeneste, undtagen de ere Soldater og ved Flinkhed i Tjenesten bygge op til Befalingsmænd, men uden forud at frasværge sig socialdemokratiske Anstuelser. Det kunde jo hænde, og jeg er tilbøielig til at tro det, at vi have mange Socialdemokrater blandt Befalingsmændene ligesom i andre Embedstillinger lige op til de høieste Stadier. Hvis denne Opfattelse er rigtig, vilde jeg have ønsket, at der i Dagsordenen havde været en Misbilligelse af, at man ved Uitagelsen af Arbejdere, ved Behandlingen af Arbejdere eller ved Afskedigelse af Arbejdere tager Hensyn til om de ere Socialdemokrater eller ei, idet man gaar saa vidt, som jeg har supponeret, at Krigsministerens Udtalelser gaa ud paa, at man overhovedet ikke vil have med dem at gøre. Men der er en anden Forskjel mellem Ministrene, som ikke hænger saa nøiagtig sammen med Indholdet af denne Sag, men som er fremkommen i Udtalelser. Den erede Krigsminister sagde, at det kun var af

Høflighed mod Thinget, at han svarede paa Forespørgslen, ellers vilde han ikke have svaret. Det vil sige, han har udtalt en Opfattelse af Grundloven paa det Punkt, som jeg tror ellers ikke er almindelig. Jeg tror, at Thingenes Ret til at ætse Ministrenes Forklaring — og det vil man gaae af se, hvis Forhandlingen føres videre frem — indeholder en Pligt for Ministrene til at svare, ikke til, hvorledes han skal svare, men til at svare! Han kan svare som i saa mange andre Lande med Sagens Afvisning eller med en Erklæring om, at Tiden ikke er dertil eller, at Gjenstanden ikke egner sig til offentlig Behandling o. s. v. Men at en Minister kan stille sig saaledes ligeoverfor Grundlovens Bestemmelser om Thingenes Ret til at ætse Forklaring, at det er hans Ret ganske at lade være at svare, og at det kun er en Høflighed, naar han gjør det, den Betragtning gaar jeg ikke ind paa. Det glæder mig ogsaa, at den erede Marineminister ikke har stillet sig paa et afvisende Standpunkt, han har ikke paaberaabt sig, at han ikke havde en Forpligtelse til at svare paa et saadant Spørgsmaal, der i den senere Tid fylder Bladene, han har ikke opstillet den Doktrin, at det berøvede ganske paa Ministerens egen Forgodtbejndende, om Grundlovens Bestemmelse om Thingenes Ret til at ætse Forklaring havde Noget at betyde eller ei. Det var den ene Forskjel mellem Ministrene. Den anden er kun der ved tilstede, at Marineministeren har tilføiet i sin Skrivelse en Slutning, som Krigsministeren ikke er kommen til, da han ikke har udfærdiget nogen Skrivelse, men Forskjellen er kun formelt tilstede, idet Krigsministeren med nogle Forandringer, formodentlig med noget stærkede Forandringer, hvis vi fik nærmere Forklaring, ganske har sluttet sig til, hvad Marineministeren derom har sagt. Jeg vilde have ønsket, at det var blevet strejset i Dagsordenen; thi det er under denne Forhandling for mit Vedkommende et Hovedspørgsmaal, det Andet komme vi nok udover, og det var bedst, om man kom ud derover paa en god Maade. I Slutningen af Skrivelsen siger Ministeren, at det ikke var muligt for faste Embedsmænd at være Socialdemokrater, naar de vilde holde deres Ed mod Kongen og Grundloven. Det, der er Ed mod Kongen, maa nemlig ogsaa være det mod Grundloven, der kan ikke være Noget i de militære Pligter, der strider mod Grundlovseden, deres Ed maa altsaa falde sammen med, hvad de efter Grundloven ere forpligtede til. De, der ere Socialdemokrater, kunne, efter Ministerens Opfattelse, ikke tjene Kongen og